

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการค้าหญิงและเด็ก เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหลาย ๆ สถานการณ์ ถึงแม้ว่าการค้าหญิงและเด็กเพื่อแสวงประโยชน์ในทางเพศ ไม่ว่าจะปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาสื่อลามกเด็ก จะเป็นปัญหาที่พบมาก แต่ก็พบว่ามีหลายสถานการณ์ที่กำลังอยู่ในสภาวะอันตรายและเชื่อมโยงกับปัญหาการค้าหญิงและเด็ก โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับแรงงาน อาทิเช่น งานรับใช้ภายในบ้าน ขอบทาน แรงงานที่ถูกบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส หรือกรณีเป็นหนี้จึงต้องถูกบังคับให้ทำงานเพื่อไ้หนี้ นอกจากนี้ยังมีการค้าหญิงและเด็กเพื่อหลอกให้แต่งงาน หรือเป็นบุตรบุญธรรม รวมทั้งปัญหาหายสาบสูญ และอาชญากรรมอีกหลาย ๆ ประเภท จึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาการค้าหญิงและเด็กส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมที่เป็นภัยร้ายแรงหลาย ๆ ประการตามมา หลาย ๆ กรณีพบว่าเกี่ยวข้องกับการลักพาตัว และการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ

ในขณะที่ปัญหาการค้าหญิงและเด็ก กลายเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงในสังคมระหว่างประเทศ แต่ก็ยังมีความสับสนเกี่ยวกับคำจำกัดความที่ถูกต้องของการค้าหญิงและเด็ก โดยจะเห็นได้ว่า บางกรณีการค้าหญิงและเด็ก ต้องมีการเคลื่อนย้ายข้ามเขตแดนเป็นองค์ประกอบ ในขณะที่การให้คำจำกัดความในอีกกรณีหนึ่ง พิจารณาจากการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการค้าหญิงและเด็ก โดยที่บางคำจำกัดความไม่ได้คำนึงถึงการข้ามแดนหรือการเข้าเมืองว่าจะเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือผิดกฎหมาย และคำนิยามบางกรณีก็ไม่ได้แยกความแตกต่างระหว่างการค้าหญิงและเด็ก กับการแสวงประโยชน์ที่มีควรได้ในทางเพศ¹ เป็นต้น นอกจากนี้ยังไม่มี

¹ Vitit Muntarbhorn, "Illegal Labour Movement : The Case of Trafficking in Women and Children," Proceedings of The 1997 Regional Conference on Trafficking in Women and Children (Bangkok : Mekong Region Law Centre and office of The National Commission on

ความตกลงร่วมกันในทางระหว่างประเทศ ที่จะให้คำนิยามที่แท้จริงของการค้าหญิงและเด็ก ทำให้เกิดข้อขัดข้องในการหามาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็ก อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความแตกต่างกันในการให้คำนิยามของการค้าหญิงและเด็ก แต่องค์ประกอบร่วมกันของแต่ละคำจำกัดความของการค้าหญิงและเด็ก ก็คือ ต้องมีการเคลื่อนย้ายผู้หญิงและเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้หญิงและเด็กทำงานให้บริการ อันจะนำผลประโยชน์มาสู่เอเยนต์นักค้าหญิงและเด็ก สิ่งสำคัญ คือ ยังไม่มีความตกลงร่วมกันที่จะให้เรื่องของความยินยอม หรือการบังคับ เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับคำนิยามของการค้าหญิงและเด็ก ในกรณีที่กำหนดให้การบังคับข่มขู่ เป็นองค์ประกอบสำคัญ ก็จะพบว่า มีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น การหน่วงเหนี่ยวกักขัง การหลอกลวง การประทุษร้ายทั้งทางร่างกายและจิตใจ การกระทำทารุณ การใช้ความรุนแรงในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งการบังคับโดยใช้หนี้สินเป็นข้อผูกมัด² ในขณะที่แม้ว่าผู้หญิงและเด็กจะยินยอมหรือสมัครใจไปกับนายหน้าที่เข้ามาติดต่อ ก็อาจจะตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้าหญิงและเด็กได้

อย่างไรก็ดี คำจำกัดความที่ครอบคลุมความหมายของการค้าหญิงและเด็กได้อย่างใกล้เคียงที่สุด ตามรายงานของศาสตราจารย์วิทิต มันทารณ ซึ่งได้ตั้งข้อสังเกตไว้ ก็คือ ข้อมติของที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ในปี ค.ศ. 1994 ซึ่งกำหนดให้ "การค้าหญิงและเด็ก หมายถึงการลักลอบเคลื่อนย้ายบุคคลข้ามเขตแดนระหว่างประเทศโดยผิดกฎหมาย ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะเคลื่อนย้ายจากประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่กำลังประสบกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงประโยชน์จากผู้หญิงและเด็กหญิงในลักษณะต่าง ๆ ทั้งการบังคับให้ทำงานบริการทางเพศ การบังคับใช้แรงงาน การแต่งงาน หรือการรับบุตรบุญธรรมแบบหลอกลวง ซึ่งจะสร้างผลกำไรให้กับอาชญากร นักค้าหญิงและเด็ก รวมไปถึงองค์กรอาชญากรรม" แต่แม้ว่าคำจำกัดความดังกล่าวจะครอบคลุมความหมายของการค้าหญิงและเด็กได้อย่างใกล้เคียง แต่ก็ยังไม่ใช่คำจำกัดความที่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ครอบคลุมถึงผู้ชายและเด็กชาย ซึ่งในบางครั้งก็อาจตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้าหญิงและเด็กได้³

Women's Affairs of Thailand in cooperation with SEAFILD / CIDA and UNICEF- Thailand, 1999), p. 32.

² Ibid., p. 31.

³ Ibid., pp. 32-33.

ในที่สุดแล้ว แม้ว่าจะยังมีความคลุมเครืออยู่บ้างเกี่ยวกับคำนิยามที่แท้จริงของการค้าหญิงและเด็ก แต่สิ่งสำคัญที่ควรตระหนักถึงก็คือ การหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาค้าหญิงและเด็ก โดยในขณะนี้ทุก ๆ ประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาค้าหญิงและเด็ก ต่างก็มีความเห็นตรงกันว่าปัญหาค้าหญิงและเด็ก เป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศประเภทหนึ่งที่น่าวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการประชุมเรื่องการค้าบุคคลที่เมืองอูเทรค ประเทศเนเธอร์แลนด์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2537 ได้มีการเสนอว่า การบังคับ หมายถึง การกระทำ หรือการข่มขู่บังคับที่จะใช้ความรุนแรง หรือวิธีการอื่น ๆ หรือการแสวงหาประโยชน์โดยใช้อำนาจที่มีอยู่ในขณะหนึ่ง เช่น การแสวงหาประโยชน์จากกระบวนการทางกฎหมาย การใช้การข่มขู่ บังคับ หรือหลอกลวง (Department of Law of International Organization 1994)⁴ แนวคิดนี้ทำให้เห็นว่า การค้าหญิงและเด็กไม่ใช่เป็นเพียงการกระทำที่ทำร้ายร่างกายหรือข่มขู่ผู้หญิง หรือเด็กเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกระบวนการทั้งหมดของการนำผู้หญิงและเด็กให้ตกอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ดี แม้กฎหมายของหลาย ๆ ประเทศจะพิจารณาว่าการค้าหญิงและเด็กเป็นอาชญากรรม และมีการยอมรับและเข้าใจร่วมกันทั่วโลกในประเด็นนี้ แต่ก็ไม่สามารถหยุดยั้งการเติบโตของปัญหาค้าหญิงและเด็กได้

สำหรับการค้าหญิงและเด็ก ผู้กระทำผิดมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาประโยชน์จากตัวหญิงและเด็กในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้นำไปสู่การค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศเป็นวัตถุประสงค์สำคัญ เนื่องจากพบว่าเป็นเป้าหมายหลักในการแสวงหาประโยชน์ของกระบวนการค้าหญิงและเด็ก ซึ่งส่วนใหญ่หญิงและเด็กที่ถูกค้ามาจะถูกส่งตัวไปยังสถานบริการทางเพศต่าง ๆ เพื่อบังคับค้าประเวณี ถึงแม้ว่าในกรณีนี้อาจจะดูเหมือนว่าการค้าหญิงและเด็กกับการค้าประเวณีไม่แตกต่างกัน แต่ในความเป็นจริงแล้วการค้าหญิงและเด็กกับการค้าประเวณีมีองค์ประกอบที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

⁴ ศิริพร สะโครบาเนคและคณะ, การค้าหญิง : ภาวะสิทธิสังคมไทย (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิผู้หญิง , 2540), หน้า 4.

การค้าประเวณี หมายถึง การยอมรับการกระทำชำเรา หรือการยอมรับการกระทำอื่นใด เพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่นอันเป็นการสำสอนเพื่อสินจ้าง⁵

ในขณะที่การค้าประเวณีมีทั้งที่สมัครใจ คือ รู้ว่าจะต้องมาค้าประเวณี และไม่สมัครใจ คือ ถูกหลอกมาค้าประเวณี แต่สำหรับการค้าหญิงและเด็กนั้น ไม่มีผู้หญิงหรือเด็กคนใดสมัครใจที่ถูกค้ามา นอกจากนี้ รายได้ยังเป็นตัวแปรสำคัญที่ชี้ให้เห็นว่า หญิงหรือเด็กที่เข้าสู่อาชีพค้าประเวณีโดยสมัครใจนั้น จะมีรายได้เป็นของตนเอง ในขณะที่หญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้าหญิงและเด็กจะถูกบังคับค้าประเวณี และถูกแสวงประโยชน์จากเอเยนต์นักค้าหญิงและเด็ก และผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกรูปแบบ ต้องทำงานเยี่ยงทาส ถูกกักขัง และถ้าขัดขืนก็จะถูกทำร้าย หรือทารุณในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีได้รับค่าตอบแทนแต่อย่างใด

จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันปัญหาการค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศได้แพร่กระจายไปทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคแม่น้ำโขงที่ปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงเป็นอย่างมาก โดยเรามักจะได้ยินข่าวอยู่เสมอว่ามีการจับกุมผู้หญิงและเด็กชาวต่างชาติที่ลักลอบเข้ามาค้าประเวณีในไทย และผู้หญิงและเด็กที่ถูกจับกุมส่วนใหญ่จะเป็นชาวพม่า จีน ลาว เวียดนาม และกัมพูชามากกว่าชาติอื่น ๆ โดยที่ผู้หญิงและเด็กเหล่านี้มีทั้งที่ถูกล่อลวงและถูกบังคับค้าข้ามเขตแดนเข้ามายังประเทศไทย รวมทั้งมีผู้หญิงและเด็กสาวชาวไทยเป็นจำนวนมากถูกล่อลวงไปค้าประเวณียังต่างแดน ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปช่วยเหลือออกมาได้ และก็มีอีกจำนวนไม่น้อยที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือกลับประเทศได้ ตัวอย่างที่พบ เช่น กรณีสาวไทยสามคนถูกหลอกให้ไปทำงานร้านอาหารที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยมีการทำหลักฐานปลอมอ้างว่าจะเดินทางไปแสวงบุญ แต่เมื่อเดินทางไปถึงกลับถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ แต่โชคดีได้รับการช่วยเหลือจากคนไทยที่มีอาชีพเปิดตู้ซอมรดที่ซาอุดีอาระเบีย โดยได้จ่ายเงินค่าไถ่ตัวให้จำนวน 23,000 รียัล หรือประมาณ 230,000 บาท จนผู้หญิงเคราะห์ร้ายเหล่านี้กลับคืนสู่ประเทศไทยได้อีกครั้ง และก็มาแจ้งความดำเนินคดีกับขบวนการนรกที่มีคนไทยด้วยกันเองร่วมขบวนการด้วยกันอยู่⁶ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยกลายเป็นประเทศที่แบกรับปัญหาดังกล่าวมากที่สุด ทั้งในฐานะที่เป็นประเทศ

⁵ อรรถรณ จันทร์ทอง, "ปัญหาความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี : ศึกษาเฉพาะกรณีการค้าประเวณีในต่างประเทศ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 16.

⁶ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์, วันพุธที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 2.

ผู้รับ คือมีผู้หญิงและเด็กชาวต่างชาติที่ลักลอบเข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ในฐานะประเทศผู้ส่ง โดยหญิงสาวและเด็กสาวจากจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคเหนือ ถูกล่อลวงไปค้าประเวณียังต่างแดน เช่น ญี่ปุ่น เยอรมัน เป็นต้น และยังเป็นประเทศผู้ส่งผ่าน โดยเป็นประเทศที่เป็นทางผ่านไปยังประเทศอื่น ๆ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย เป็นต้น และนอกจากนี้ปัญหาการค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศยังส่งผลกระทบต่อ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทุกประเทศในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจหรือทางสังคม ซึ่งถ้าวิเคราะห์ปัญหาการค้าหญิงและเด็กโดยเฉพาะเพื่อ บริการทางเพศในปัจจุบันนี้จะพบว่า มีรูปแบบที่ไม่ได้แตกต่างจากที่ผ่านมามากนัก กล่าวคือยังมีการซื้อ ผู้หญิงและเด็ก โดยจ่ายเงินล่วงหน้า โดยการหลอกลวงว่าจะพามาทำงานที่ได้รับความนิยมสูง แต่ กลับถูกบังคับให้ค้าประเวณี ซึ่งส่วนใหญ่แล้วหญิงสาวและเด็กสาวจะถูกล่อลวงจากหมู่บ้านในชนบท โดยให้สัญญาถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือถูกชักชวนจากหญิงที่อยู่ในอาชีพค้าประเวณี ทำให้ หลงเชื่อ หรือถูกเอเยนต์ซื้อตัวมาจากพ่อแม่ เอเยนต์นักค้าหญิงและเด็กเหล่านี้ มีทั้งคนไทย คนจีน และ คนตะวันตก ที่เดินทางเข้าไปซื้อหญิงสาวและเด็กสาวถึงในหมู่บ้าน เพราะความยากจนและค่านิยมที่ ผิด ๆ ของคนในสังคมที่เห็นว่าผู้หญิงเป็นเพียงเครื่องบำบัดทางเพศของผู้ชาย และมีหน้าที่สนองคุณพ่อ แม่ ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากสภาวะหนี้สินที่พ่อแม่ก่อไว้ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลือ หรือการ เห็นตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของครอบครัวที่มีหญิงไปค้าประเวณี ทำให้ เกิดความต้องการที่จะเดินทางไปค้าประเวณีด้วยการสนับสนุนจากพ่อแม่ เหล่านี้ทำให้หญิงและเด็ก หญิงจากชนบทต้องถูกซื้อขาย ชักจูง เข้ามาประกอบอาชีพต่าง ๆ ในเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชีพ โสเภณี ซึ่งแม้ว่าจะได้มีความพยายามเพื่อป้องกันและปราบปรามปัญหาดังกล่าวสักเท่าใด ก็ยังไม่อาจ ขจัดปัญหาดังกล่าวให้หมดไปจากสังคมได้ ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากผู้หญิงและเด็กส่วนมากไม่ต้องการ ให้ความร่วมมือกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อที่จะลงโทษเอเยนต์นักค้าหญิงและเด็ก อาจจะเพราะความ จำเป็นที่ต้องการประกอบอาชีพนี้ต่อไป เนื่องจากไม่สามารถประกอบอาชีพอื่นที่มีรายได้เพียงพอกับการดำรงชีพได้ หรือเพราะถูกข่มขู่ทำให้ไม่กล้าพบเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้ยากแก่การปราบปราม นอกจากนี้ ปัญหาที่สำคัญ ก็คือ การค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศ ได้กระทำกันเป็นขบวนการในรูปแบบ ขององค์กรอาชญากรรม ซึ่งมีลักษณะการดำเนินงานที่เป็นระบบและขั้นตอน ทำให้ถึงแม้ว่าจะปราบ ปรามจับกุมผู้กระทำผิดได้ ก็สืบสาวไปไม่ถึงตัวการใหญ่ที่อยู่เบื้องหลัง ดังนั้นการค้าหญิงและเด็กเพื่อ บริการทางเพศ จึงมีกระบวนการไม่แตกต่างจากการค้ายาเสพติดที่มีเครือข่ายกว้างขวางไปทั่วโลก

การค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศ เป็นการขัดต่อหลักการขั้นพื้นฐานของสิทธิมนุษยชน อย่างร้ายแรง โดยเป็นรูปแบบใหม่ของการค้าทาส ผู้หญิงและเด็กเหล่านี้ต้องถูกกดขี่ข่มเหง และไม่ได้รับ

สิทธิพื้นฐานของความเป็นมนุษย์หลายสิ่งหลายอย่าง แต่ปัญหาดังกล่าวก็มีได้รับการเอาใจใส่แก้ไขอย่างจริงจัง นอกจากนี้มาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ที่ออกมา ก็ล้วนแล้วแต่จะซ้ำเติมเอาผิดกับผู้หญิงและเด็กที่ต้องตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศดังกล่าว ซึ่งจากการที่ปัญหาการค้าหญิงและเด็กได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความตกต่ำทางฐานะของผู้หญิงและเด็กในปัจจุบันนี้ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และการที่สังคมปิดโอกาส และเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิง และเด็กในการประกอบอาชีพ การแก้ไขปัญหการค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศ โดยการแก้ไขมาตรการทางกฎหมายและให้การศึกษาแก่ผู้หญิงและเด็กในชนบท จึงไม่ใช่ทางออกที่สมบูรณ์ และไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้อย่างจริงจัง ดังนั้นสิ่งสำคัญที่จะต้องรีบดำเนินการอย่างเร่งด่วน และถือเป็นมาตรการระยะยาว คือ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางเพศของผู้ชาย ตลอดจนการจัดรูปแบบการศึกษาใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงทัศนคติเพศนิยม นอกจากนี้ ผู้หญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้าหญิงและเด็ก จะต้องตระหนักร่วมกันถึงปัญหาดังกล่าวและต้องมีการกระทำตอบโต้การเอาเปรียบผู้หญิงและเด็กในรูปแบบต่าง ๆ ร่วมกัน

อย่างไรก็ดี ด้วยเหตุที่สภาพปัญหการค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศในภูมิภาคแม่น้ำโขงได้ทวีความรุนแรงกลายเป็นปัญหาระดับประเทศ ไม่ใช่เป็นแต่เพียงปัญหาภายในของประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่เป็นปัญหาของทุกประเทศในภูมิภาคนี้เชื่อมโยงกัน ลำพังแต่เพียงมาตรการทางกฎหมายภายในของประเทศใดประเทศหนึ่ง คงไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างจริงจัง ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขจัดปัญหาดังกล่าว โดยประเด็นที่นำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็กในภูมิภาคแม่น้ำโขง เพื่อเป็นการเสนอแนวทางที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคแม่น้ำโขงอย่างจริงจัง อันจะนำไปสู่การป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็กเพื่อบริการทางเพศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

จากการที่ปัญหาการค้าหญิงและเด็กของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคแม่น้ำโขง ได้ทวีความรุนแรง กลายเป็นปัญหาระหว่างประเทศ และได้พัฒนาไปสู่การกระทำผิดในรูปขององค์กรอาชญากรรมที่มีเครือข่ายโยงใยอย่างกว้างขวาง โดยจะพบว่าสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคนี้มีทั้งการค้าหญิงและเด็กภายในประเทศ และการค้าหญิงและเด็กข้ามชาติ ทั้งในลักษณะของการค้าข้ามเขตแดนระหว่างประเทศในภูมิภาคแม่น้ำโขงด้วยกัน และการค้าหญิงและเด็กจากประเทศในภูมิภาคแม่น้ำโขงไปยังประเทศต่าง ๆ ทำให้มาตรการทางกฎหมายภายในของแต่ละประเทศเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะขจัดปัญหาดังกล่าวได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคแม่น้ำโขงเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเป็นการกระตุ้นและผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับต่าง ๆ ในภูมิภาคแม่น้ำโขงอย่างเป็นทางการ อันจะนำมาซึ่งการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติ และแนวนโยบายที่ชัดเจนและเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็กในภูมิภาคแม่น้ำโขง ตลอดจนการกวดขันให้มีการบังคับใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองผู้หญิงและเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้าหญิงและเด็กให้พ้นจากการถูกละเมิดสิทธิและการถูกทำร้ายทารุณทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้สามารถกลับเข้ามาดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามปกติ
4. เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับหมู่บ้าน เพื่อป้องกันและให้ความช่วยเหลือมิให้ผู้หญิงและเด็ก โดยเฉพาะจากชนบท ต้องถูกชักจูง หรือล่อลวงให้ตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้าหญิงและเด็ก
5. เพื่อเป็นการเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้หญิงและเด็ก โดยเฉพาะในแถบชนบท ให้ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ความ

สามารถ เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าโดยไม่ตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้า
หญิงและเด็ก

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการวิจัยถึงสภาพปัญหาการค้าหญิงและเด็กที่เกิดขึ้นในภูมิภาคแม่น้ำโขง และแนวทางที่
เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจะกล่าวถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น มาตรการทางกฎหมายและ
แนวนโยบายซึ่งเกี่ยวกับปัญหาการค้าหญิงและเด็กของแต่ละประเทศในภูมิภาคนี้ อันประกอบด้วย
ประเทศลาว , กัมพูชา , เวียดนาม , เมียนมาร์ , จีน และประเทศไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบกับมาตร
การทางกฎหมายระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็กถึงความสัมพันธ์ และความแตก
ต่าง เพื่อช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการค้าหญิงและเด็กได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และในตอนท้าย
จะกล่าวถึงแนวความคิดและแนวทางในการจัดให้มีการร่วมมือระหว่างประเทศในระดับต่าง ๆ ในภูมิ
ภาคแม่น้ำโขง ไม่ว่าจะเป็นในระดับพหุภาคี , ทวิภาคี , ภูมิภาค หรือในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้การป้องกัน
และปราบปรามการค้าหญิงและเด็กเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือกฎหมาย บทความ วิทยาน
ิพนธ์ วารสาร คำพิพากษาศาลฎีกา เอกสารงานวิจัย และเอกสารอื่น ๆ รวมทั้งบทบัญญัติกฎหมายใน
ส่วนที่เกี่ยวกับการค้าหญิงและเด็ก ทั้งในประเทศภูมิภาคแม่น้ำโขงและต่างประเทศ ประกอบกับการติด
ต่อขอข้อมูลและคำแนะนำ ตลอดจนสัมภาษณ์หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบและเข้าใจ สภาพปัญหาการค้าหญิงและเด็กของแต่ละประเทศในภูมิภาคแม่น้ำโขงได้อย่างชัดเจนว่า มิได้เป็นเพียงแค่ปัญหาภายในของประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นปัญหาระหว่างประเทศที่มีความสำคัญซึ่งทุกประเทศต้องร่วมมือกันแก้ไข
2. ทำให้ทราบและเข้าใจว่า นอกจากปัญหาการค้าหญิงและเด็กจะเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศที่นับวันจะทวีความรุนแรงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหายาเสพติด การค้าประเวณี แรงงานผิดกฎหมาย ฯลฯ ดังนั้น การป้องกันมิให้เกิดปัญหาการค้าหญิงและเด็กยังเป็นการช่วยป้องกันมิให้เกิดปัญหาอื่น ๆ อันเกิดเนื่องมาจากปัญหาการค้าหญิงและเด็กได้อีกทางหนึ่งด้วย
3. ทำให้ทราบและเข้าใจถึง มาตรการทางกฎหมายภายในและแนวนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็กของแต่ละประเทศในภูมิภาคแม่น้ำโขง อันจะนำไปสู่การพัฒนามาตรการทางกฎหมายและแนวนโยบายดังกล่าว ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ
4. ทำให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับต่าง ๆ ในภูมิภาคแม่น้ำโขง มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายของแต่ละประเทศมาร่วมหารือถึงแนวทางที่จะผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็กขึ้นอย่างเป็นทางการในภูมิภาคแห่งนี้